

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Надя Димитрова Миронова

научна специалност: „ Социално управление“, Университет за национално и световно стопанство, гр. София

на дисертационен труд за присъждане на ОНС „доктор на науките“ в област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.8. Икономика

Автор: д-р Норберт Жичински / Norbert Życzynski, PhD

Тема: *Маргинализация на веригите за продажби и уязвимостта към финансова и имидж криза в контекста на изпълнение на стратегията omnichannel*

1. Общо описание на представените материали

Представям настоящето становище на основание заповед № 28 от 02.03.2021 г. на Ректора на Висше училище по застраховане и финанси доц. д-р Григорий Вазов, с която съм определена за член на научното жури по процедура за защита на дисертационен труд на тема Маргинализация на веригите за продажби и уязвимостта към финансова и имидж криза в контекста на изпълнение на стратегията omnichannel за придобиване на образователната и научна степен „доктор на науките“ в Област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, Професионално направление 3.8. Икономика с автор на дисертационния труд е д-р Норберт Жичински и решение на научното жури с протокол ном.1.

Предадените от д-р Норберт Жичински материали включват са по представен опис: справка за научно-приложните приноси в дисертационния труд; справка за изпълнение на минималните национални изисквания за придобиване на ОНС „доктор на науките“ в професионално направление 3.8. Икономика; дисертационен труд; автореферат. Докторантът е приложил списък с 18 публикации по темата на дисертационния труд, а в автореферата са посочени 25, вкл. и 2 монографии. Документите отговарят на описа

2. Актуалност на тематиката и целесъобразност на поставените цели и задачи

Функционирането на разпределените търговски мрежи в контекста на тяхната маргинализация е интересен и важен проблем, особено от гледна точка на връзката между науката и практиката. Той е особено актуален и в контекста на особената чувствителност на търговските вериги към кризисни ситуации изпитва, което изисква особена компетенция за реакция при кризи. Идеята на автора да внедри интегрирана стратегия omnichannel в съответствие с възможностите за прозрачна интеграция на продажбите е иновативно решение за разпределена търговска дейност в условията на информационна революция.

Изследователската теза е отразява актуалността на темата и обединява сполучливо подходите на изследване и приложения аналитичен инструментариум. Дисертационният труд е структуриран правилно и е в съответствие с новите изисквания към качеството на докторските дисертации.

3. Познаване на проблема

Трудът създава впечатление за задълбочено и обективно познаване на проблемите, изследвани в него. Използвани и анализирани са 165 литературни и интернет източници на специализирана научна литература на различни езици, нормативни документи.

4. Методика на изследването

За постигане на поставената цел и за решаването на изследователските задачи са използвани теоретични и емпирични методи на проучване, включително наблюдение и научен метод САТІ. Считаю, че методите са подбрани правилно и обосновано и са приложени коректно спрямо изследователските задачи.

6. Характеристика и оценка на дисертационния труд

Дисертационният труд е структуриран правилно в увод, изложение в три глави, изводи, литература, списък с включени фигури и таблици, липсва офирмено заключение. Разработката е в общ обем от 214 страници, представени са 56 таблици и 77 фигури, 165 са използваните литературни и интернет източници.

Предметът на дисертацията е фокусиран върху теоретичните и практическите аспекти на функционирането на разпределените търговски мрежи в контекста на тяхната маргинализация и начини за прилагане на стратегията omnichannel.

Обект на изследване е извадка от 500-те най-големи полски предприятия, публикуван от "Rzeczpospolita". Изследователската извадка включва представители на всички войводства с преобладаване на Мазовецкото воеводство.

Целта на дисертационния труд е анализ и оценка на проблемите с маргинализацията на разпределените вериги за търговия на дребно като особен тип предприятия, характеризирани се с междуотраслова маргинализация, което ги прави особено уязвими в кризисна ситуация.

За постигане на целта, са проверени и потвърдени следните **научни хипотези**:

Хипотеза 1. Разпръснатите търговски мрежи като особен тип предприятия, характеризирани се с междуотраслова зависимост, са особено уязвими в кризисна ситуация.

Хипотеза 2. Внедряване на стратегията omnichannel може да се разглежда като проактивно и превантивно действие, което позволява да се получи и поддържа конкурентна позиция.

Дисертацията анализира зависимостта на разпръснатите търговски вериги като особен тип предприятия, характеризирани се с междуотраслова зависимост, анализира се и възможността такива организации да прилагат стратегията omnichannel. Използван е сравнителен анализ в контекста на фактори, влияещи върху маргинализацията. Проведено е проучване по метода на научното наблюдение върху група полски предприятия, които ползват разпределени многоканални мрежи за търговия на дребно, след което е описан начина на реализация на тази стратегия.

Поставената цел, задачи и ограничения на изследването са свързани логически и са постигнати в хода на изследването.

6. Приноси и значимост на разработката за науката и практиката

Считам, че в дисертационния труд са налице достатъчно доказателства за научно-приложни приноси и приемам заявените от автора претенции за такива.

Изследването допринася да се **разширят знанията** за условията, влияещи на особената уязвимост на кризи на търговски мрежи и да се извърши **нова класификация** на този тип организации като междуотраслови маргинални предприятия. Идентифицирани са компонентите на многоканалната стратегия и тяхното въздействие върху бизнеса в

лицето на бързо променящата се технологична среда, която оформя поведението и очакванията на потребителите. **В методологичен план** е разработена и приложена методика за идентифициране на уязвимост на търговските вериги, където рискът от криза е толкова висок, че трябва да бъде включен в стандартните управленски дейности. **В приложен план** интегрираната, прозрачна стратегия omnichannel премахва бариерата между отделните канали и създава нова многоканална търговска служба и използване на ефекта на синергия. Представените резултати и изводи допринасят за изясняване и прилагане на разпределени продажби чрез интегриране на канали за продажби като част от изпълнението на стратегията omnichannel, поддържана от правилно внедрена ИТ система.

7. Преценка на публикациите по дисертационния труд

Резултатите от изследванията по темата на дисертацията са представени и обсъдени с научната общност чрез 18 научни публикации, самостоятелни и в съавторство. Те разкриват задълбочените научни интереси на докторанта и утвърждават научните приноси в дисертацията. Публикациите отразяват постиженията на дисертационния труд, получени в хода на изследванията. Направената справка показва следните отразени цитирания: В Scopus - 4 публ., 6 цитирания (4 без самоцитирания), H=1; в Publons - 15 публикации (7 във WoS), 3 цитирания, H=1; в Google Scholar - 17 цитирания, H=2. Представени са 2 монографии с общ обем 322 страници.

8. Преценка за изпълнение на минималните национални изисквания

Приложена е Справка за изпълнение от докторанта на минималните национални изисквания за придобиване на образователната и научна степен „доктор на науките“ в професионалното направление 3.8. Икономика. Сумарният брой точки многократно надхвърля изискуемия.

9. Лично участие на докторанта

Считам, че представеният дисертационен труд на тема „Маргинализация на веригите за продажби и уязвимостта към финансова и имидж криза в контекста на изпълнение на стратегията omnichannel“ е лично научно-приложно изследване. Нямам съмнение в личния принос на докторанта в него.

10. Автореферат

Авторефератът е в обем от 36 страници и е изготвен съгласно изискванията на ЗРАС и ППЗРАС. Коректно отразява същността и резултатите на дисертационния труд. Показва добро умение на д-р Норберт Жичински да синтезира информацията, за да представи своите най-важни идеи и изводи.

11. Критични забележки и препоръки

Към дисертацията имам следните бележки и препоръки:

Не са определени ясно предметът и обхватът на изследването, както и ограничителните рамки в изследването, както и конкретните времеви периоди на провеждането му.

Голяма част от използваните източници са преди 2016 г., а списъкът с литературата не е подготвен според стандартите.

Има технически грешки в съдържанието, които следва да бъдат отстранени при публикуване.

12. Лични впечатления

Не познавам лично докторанта.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Дисертационният труд съдържа научни, научно-приложни и приложни резултати, които представляват оригинален принос в науката и отговарят на всички изисквания(та) на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ) и Правилника за прилагане на ЗРАСРБ. Представените материали и дисертационни резултати съответстват на специфичните изисквания на Правилника за приемане и обучение на докторанти във Висшето училище по застраховане и финанси.

Дисертационният труд показва, че д-р Норберт Жичински притежава задълбочени теоретични знания и професионални умения по Професионално направление 3. 8. Икономика, като демонстрира качества и умения за самостоятелно провеждане на комплексни научни изследвания, които обхващат различни области на познанието.

Поради гореизложеното, давам своята положителна оценка за проведеното изследване, представено от рецензираните, автореферат, постигнати резултати и приноси, и предлагам на почитаемото научно жури да присъди образователната и научна степен

„доктор на науките” на д-р Норберт Жичински в Област на висше образование 3.
Социални, стопански и правни науки; Професионално направление 3. 8. Икономика;

13.04.2021 г.

ИЗГОТВИЛ:

проф.д-р Надя Миронова